

Een onderdeel van de proeftuin is het werken aan een **duurzame business case**, waarbij een deel van de kostenbesparing die door preventieve investeringen gerealiseerd wordt terugvloeit naar de wijk.

Filmpje ter inspiratie voor de dag: Doen is de beste manier van denken. <https://youtu.be/GUTM8xnh7DM>

Voorstelronde

Aanwezig waren mensen vanuit GGD regio Utrecht (coördinator Gezonde Wijk, jeugdverpleegkundige, jeugdarts), Indebuurt 033 (jongerenwerker en informatie), Gemeente Amersfoort (beleidsregisseur sociaal domein en wethouder), actieve bewoners (de Herberg, WijzijnNieuwland, Beytna, SamenmakenweNieuwland, Blauwe Paraplu), Huisarts, Meander Ziekenhuis, Lifestyle coach, Wijkteam Nieuwland, Bahai, Yoga mindfulness, SamenBeter

Een aantal mensen/organisaties kon niet bij de kick-off aanwezig zijn, maar was wel bij de voorbereiding betrokken: de buurtnetwerker (indebuurt033), directeur basisschool (de Border), Zilverenkruis, Buurtbestuur, enkele bewoners.

Een overzicht van de deelnemers aan de proeftuin komt op WijZijnNieuwland.nl (zie Actieagenda).

Gezamenlijke beeldvorming naar aanleiding van 3D modeling

Om een gemeenschappelijk beeld te krijgen van de kanteling van zorg op wijk niveau zijn ter voorbereiding op de kick-off van 17 april systeemopstellingen gemaakt (3D modeling). Er zijn 5 opstellingen gemaakt waarbij in totaal 21 personen betrokken waren.

In kleine groepjes (andere samenstelling dan bij voorbereiding) is uitgewisseld wat de bevindingen van de 3D modeling waren. Focus lag hierbij op de obstakels en hefboomen in het systeem.

Vervolgens is door Anja aan de hand van beeldmateriaal een korte samenvatting gegeven van de resultaten van de 3D-modelling. Naar aanleiding hiervan kwamen de volgende punten aan de orde.

Er volgt nog een uitgebreider verslag van de resultaten van de systeemopstellingen. Deze wordt op Basecamp geplaatst.

Alle opstellingen gingen over **fragmentatie**: we moeten elkaar meer vinden, **meer samenwerken**. Zichtbaar maken van de dingen die er al zijn in de wijk: hier goed over communiceren. Uit de meeste opstellingen kwam naar voren dat de bewoner centraal moet komen staan (wat nu vaak niet zo ervaren wordt).

Ruimte geven aan professionals. We zitten op eilandjes, als we beter zouden kunnen samenwerken zou dat winst zijn. Als de gemeente op beleidsniveau (welzijn, sport, zorg, cultuur, onderwijs etc) niet gezamenlijk optrekt zijn wijkprofessionals, die domein overstijgend moeten samenwerken om effectief te kunnen zijn, stuurloos.

Ontschotting gemeentebestuur dekt de lading niet, gaat ook om beleid van instellingen die zelf bepaalde regels bedacht hebben en veelal hun eigen taal gebruiken. Belangrijk is het gesprek hierover: boven tafel krijgen wat voor een ander belemmerend werkt.

Bewoners hebben maar beperkte sturingsmogelijkheden in de wijk. Het buurtbestuur zou bijvoorbeeld moeten kunnen beslissen over subsidies, maar geeft alleen advies waarna het besluit bij de uitvoeringsorganisatie/gemeente genomen wordt.

PROEFTUIN NIEUWLAND

VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN
Rode kruis aan huis – valpreventie ouderen

NIETS DOEN

- Breuken
- Operatie
- Revalidatie
- Thuiszorg/verzorgingshuis

PREVENTIEF

- Checklist doorlopen
- Klussendienst

SIDE EFFECTS

- Persoonlijk contact
- Omzien naar elkaar
- Meer betrokken bij de wijk

Het ziekenhuis wil graag de juiste mensen in het ziekenhuis hebben. Nieuw beleid in ziekenhuis: 40% meer kwetsbare ouderen kunnen we helemaal niet aan. Goede discussie voeren: durven we samen te werken (niet alleen praten over financiering, ontschotting) en gewoon de samenwerking vorm te geven.

20% van ouderen is ondervoed: daar is veel winst te behalen. **Tijdig preventief insteken** (bv samenwerking met rode kruis aan huis, velen zijn van dit initiatief niet op de hoogte: een gemiste kans).

Wat wil de bewoner eigenlijk: dat vooral op tafel houden. Dat bevordert samenwerking.

Aangegeven wordt dat **wijkbewoners hier in de bijeenkomst worden gemist**, zij kunnen het (wat nodig is in de wijk) beter vertellen dan dat wij (professionals) dat kunnen.

Een betere toeleiding naar wijk activiteiten is gewenst. Bewoners weten lang niet altijd wat er te doen is in de wijk. Er zijn een aantal informatie knooppunten in de wijk. Hiervan zou beter gebruik gemaakt kunnen worden. Bijvoorbeeld de inloop- en ontmoeting in de Herberg en het WIJatelier en de buurtnetwerker. Via de informatie knooppunten kunnen bewoners en professionals snel naar de juiste mensen/activiteiten worden doorverwezen.

Er is behoefte aan meer ontmoetingsruimten, met name voor jongeren.

Overzicht van obstakels en hefboomen

In bijlage 1 staat een overzicht van obstakels en hefboomen. Naar aanleiding van dit overzicht zijn onderstaande punten besproken.

Toelichting Webber: een persoon die zich (met mandaat) door schotten heen beweegt voor een goede samenwerking op zowel bestuurlijk als uitvoerend niveau. Heeft wel te maken met strategische doelstellingen (wat is je doelstelling, welke partijen horen daarbij, kunnen een rol hebben).

Laten we vooral uitgaan van een **gezamenlijke taal:** spreken vanuit positieve gezondheid (de intentie zoals die vorig jaar is uitgesproken door 14 zorgpartijen) en het zorgakkoord wat opgesteld gaat worden.

Volg de energie van bewoners. Als je wilt dat bewoners dingen oppakken: volg dan waar de energie van bewoners naar uitgaat. Waar lopen zij warm voor? Je wilt de energie aanboren van mensen, dat ze gemotiveerd zijn om aan de slag te gaan voor en in de wijk.

Aantal jaren terug heeft Samen maken we Nieuwland (Wim en Peter) **wijkbijeenkomsten** georganiseerd voor bewoners en professionals in de wijk. Tijdens het wijkfeest zijn daartoe wensen opgehaald. De vraag is wat er met deze wensen is gebeurd.

Ook op ICT gebied liggen er mogelijkheden voor de wijk. SamenBeter werkt aan een aantal tools die het mogelijk maken om op een veilige manier gezondheidsinformatie te zoeken en te delen. Ook zijn er ontwikkelingen op het gebied van e-health.

Vertrouwen moet ontstaan in de samenwerking.

Webber. Er is iemand nodig (naast de huidige buurtnetwerker) die op strategisch niveau een helicopterview heeft over de wijk en partijen aan elkaar verbind.

Observaties Annemieke Roobeek

Annemieke Roobeek was namens Samen Beter voor deze Kick-off uitgenodigd. Zij is hoogleraar Strategie en Transformatiemanagement Nijenrode. Haar werd gevraagd om een observatie te geven over deze bijeenkomst. Zij kwam tot de volgende opmerkingen:

Nieuwland heeft een gevarieerde bevolking.

Voor de ouderen is wel al aandacht. In deze aandacht is er niet altijd de bereidheid om samen te werken. Belangrijke vragen: wat is er al voor hen? Hoe kunnen we er samen voor zorgen dat zij zich prettig blijven voelen?

Er zijn/komen veel (oudere) jongeren, die als ze 20 jaar worden, vertrekken uit de wijk voor studie of werk. Voor hen moet een cultuur van samenwerken worden opgebouwd, waardoor je er achter komt wat zij willen. Dit moet gaan via onderwijs en de ouders. Tussen deze laatste zitten veel tweeverdieners die wel middelen hebben, maar weinig tijd.

Middelen Een goed middel zou een 'Grand café' kunnen zijn. Laagdrempelig, waar koffie geschonken wordt (en niet 'gegeven'). Bouw een laagdrempelig Eco-terras. Voorkom dat de wijkboerderij er wel is, maar niet door de mensen bezocht gaat worden.

Professionals De Professionals zitten al heel dicht bij elkaar. Hoe kunnen we een sfeer bouwen waardoor er meer samenhang en meer samenwerking komt? Over de schotten heen.

In huidige discussie zit te weinig structuur. Belangrijk is door te netwerken een verbinding tussen alle initiatieven tot stand te brengen. Alles is in beginsel al wel aanwezig, maar op dit moment is het nog niet efficiënt.

Er moet nog een grote sprong gemaakt worden:

Hoe kunnen alle losse activiteiten en gelden gebundeld worden, zodat ze elkaar gaan versterken? Hoe gaan we in 2020 samenwerken.

Hoe een stap verder komen?

Eerste stap: inzichtelijk maken wat er is in de wijk.

- Kijk hiervoor op WijzijnNieuwland.nl en naar de nieuwe wijkgids die binnenkort uitkomt.
- Hierover is al veel bekend, maar mogelijk kan dit worden aangevuld en beter gestructureerd.

Vervolgens: ontdekken wat er aanvullend nodig is.

Huiswerk:

- Wat kun jij persoonlijk/vanuit jouw organisatie bijdragen aan de ontwikkeling van een vitale wijk?
- Welke concrete thema's kunnen wij gezamenlijk oppakken?

Communicatie over/binnen proeftuin

- **WijzijnNieuwland.nl** geeft een overzicht van de (achtergronden en projecten van de) deelnemers van de proeftuin
- **Basecamp.** Berichten over de proeftuin en communicatie tussen deelnemers verloopt via Basecamp (in plaats van e-mail uitwisseling)

Volgende bijeenkomst (28 mei 14.30 – 17.00; inloop vanaf 14.00)

Naar aanleiding van de bijeenkomst is een ACTIE AGENDA opgesteld, hierin staan bovenstaande punten uitgewerkt.

Bijlage 1 Obstakels en hefbomen

Bijlage 2. Minimal Viable Prototype SamenBeter

Bijlage 1. Gebieden waar we ruimte kunnen creëren en beweging mogelijk maken

OBSTAKELS WEGNEMEN	HEFBOMEN INZETTEN/BENUTTEN
FRAGMENTATIE	SAMENWERKING
Ieder is met zijn eigen ding bezig, eigen belangen, doelen, geldpotjes.	Werken aan een gemeenschappelijk overstijgend doel - Bewoners centraal
Van buitenaf aansturen; regiseren Harkjes structuur	Veranderen in netwerken - Webber verbind netwerken - Webbers benoemen
Denken te weten wat goed is voor anderen/de wijk	Leren via experimenten – prototypen
Iedereen vind het wiel opnieuw uit	Leren van elkaar/bij elkaar op bezoek gaan - Thema bijeenkomsten - Learning journey's
Verschillende talen/denkkaders	Gemeenschappelijke taal/structuur - Positieve gezondheid - Huis van de Identiteit
Niet bekend wie je waarvoor moet hebben	Elkaar kunnen vinden - Digitaal wijkplatform - Webbers
Ieder organiseert zijn eigen activiteiten/aanbod	Een gebalanceerde mix van aanbod/activiteiten
Mensen weten niet wat er is in de wijk is	Er zijn verschillende kanalen om mensen te bereiken: - sociale kaart - meenemen van je buur - informatie op centrale plaatsen (bv bij huisarts)
1001 Formulieren invullen in de zorg	Een centraal systeem in de zorg (persoonsgebonden omgeving PGO)
Hoe weet je welke informatie betrouwbaar is op internet?	Een beschermde digitale omgeving

OBSTAKELS WEGNEMEN	HEFBOMEN INZETTEN/BENUTTEN
DENKEN IN PROBLEMEN EN OPLOSSINGEN (oorzaak-gevolg)	INNERLIJKE WIJSHEID LATEN SPREKEN (what makes sense? – ook al kun je het mogelijk niet bewijzen)
Kost geld	Ontmoetingsplaatsen (Huizen van de Wijk)
	Omzien naar elkaar
Mensen uit isolement halen	Gemeenschapsgevoel versterken - gezamenlijke rituelen, beelden,
Sturen op eigen regie betekent dat je als professional niets mag doen	Uitreiken naar mensen
Symptoom bestrijding	Signalen oppakken
Focus op problemen (wat niet goed is willen veranderen)	Focus op talenten (je bent goed zoals je bent)
RIGIDITY TRAP Macht en middelen bij partijen die de transformatie niet doormaken (oude mindset)	POVERTY TRAP: onvoldoende macht en middelen om de transformatie door te zetten (nieuwe mindset)
Kostenbesparing als doel	Laten zien wat werkt - story telling - meten van impact (meerwaarde) in de wijk - learning journeys
	Bewijzen en belonen van impact (op wijkniveau) - Kostenbesparing als vliegwiel - Duurzame financiering van vitale wijkfuncties mogelijk maken
	Inzet van e-health om meer mensen te kunnen bereiken / eigen regie te geven.

Bijlage 2. Minimal Viable Prototype SamenBeter

Het Minimal Viable Prototype (MVP) van een Samen Beter proeftuin bevat alle onderdelen waarvan het langzamerhand duidelijk is geworden dat die minimaal nodig zijn om te demonstreren dat het mogelijk is om de SamenBeter Visie op zorg te laten groeien.

Zolang we spreken over een Prototype is de manier waarop die onderdelen ontworpen of geselecteerd worden aan de proeftuin bouwers zelf. Het hoeven ook niet 'de beste, mooiste, duurste' onderdelen te zijn: De prototype bouwer maakt gebruik van wat voorhanden is en improviseert, husselt, hackt en tinkered erop los.

